

Opis modułu kształcenia / przedmiotu (sylabus)

Rok akademicki:	2017/2018	Grupa przedmiotów:	Podstawowe	Numer katalogowy:	P14
-----------------	------------------	--------------------	-------------------	-------------------	------------

Nazwa przedmiotu ¹⁾ :	Patofizjologia			ECTS ²⁾	10
Tłumaczenie nazwy na jęz. angielski ³⁾ :	Pathophysiology				
Kierunek studiów ⁴⁾ :	weterynaria				
Koordinator przedmiotu ⁵⁾ :	Prof. dr hab. Anna Winnicka				
Prowadzący zajęcia ⁶⁾ :	Pracownicy i doktoranci Zakładu Patofizjologii Zwierząt				
Jednostka realizująca ⁷⁾ :	Wydział Medycyny Weterynaryjnej, Katedra Patologii i Diagnostyki Weterynaryjnej, Zakład Patofizjologii Zwierząt				
Wydział, dla którego przedmiot jest realizowany ⁸⁾ :	Wydział Medycyny Weterynaryjnej				
Status przedmiotu ⁹⁾ :	a) przedmiot podstawowy	b) stopień jednolite magisterskie rok III	c) stacjonarne		
Cykl dydaktyczny ¹⁰⁾ :	Semestr zimowy	Jęz. wykładowy ¹¹⁾ : polski			
Założenia i cele przedmiotu ¹²⁾ :	Wprowadzenie do nauk klinicznych. Zaznajomienie z podstawowymi pojęciami związanymi z nauką o chorobie i z mechanizmami prowadzącymi do zaburzeń homeostazy oraz dynamiką procesów decydujących o rozwoju choroby.				
Formy dydaktyczne, liczba godzin ¹³⁾ :	a) Wykłady: liczba godzin 60 b) Ćwiczenia: liczba godzin 45				
Metody dydaktyczne ¹⁴⁾ :	Prezentacje multimedialne, ćwiczenia mikroskopowe, analiza zaburzeń na podstawie przekazywanych materiałów				
Pełny opis przedmiotu ¹⁵⁾ :	<p>Na całość przedmiotu „Patofizjologia” składają się treści przekazywane na wykładach, materiał prezentowany na ćwiczeniach oraz praca własna studenta obejmująca przypomnienie materiału wcześniej przerobionego w ramach innych przedmiotów i utrwalenie przekazanych aktualnie treści.</p> <p>Podstawowe treści wykładowe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Homeostaza i mechanizmy jej kontroli. Definicja choroby. Podstawowe pojęcia z zakresu nozologii ogólnej. Starzenie się i śmierć organizmu. [4 godz.] 2. Czynniki środowiskowe jako przyczyny chorób: zmiany ciśnienia atmosferycznego, działanie wysokich i niskich temperatur (oparzenia, odmrożenia), porażenie prądem elektrycznym, promieniowanie jonizujące, ultradźwięki. [6 godz.] 3. Odżywianie. Niedobory ilościowe i jakościowe jako przyczyna zaburzeń. Zmiany metaboliczne w głodzie. Patogeneza zaburzeń w niedoborach witamin i mikroelementów. [12 godz.] 4. Cytopatologia. Mechanizmy prowadzące do uszkodzenia i śmierci komórek. Niedokrwienie i niedotlenienie. Uszkodzające działanie wolnych rodników. Uszkodzenia chemiczne. Apoptoza. Komórkowa adaptacja wzrostu i różnicowania. [6 godz.] 5. Krew i układ krwiotwórczy. Zaburzenia transportu tlenu. Żółtaczkę. [2 godz.] 6. Zapalenie. Przebieg zapalenia ostrego: zmiany dotyczące naczyń krwionośnych i komórki biorące udział w zapaleniu. Mediatory komórkowe i pozakomórkowe zapalenia. Zejście zapalenia. Zapalenie przewlekłe. Zapalenie ziarniniakowe. Regeneracja i naprawa. Gojenie się ran. Gojenie się kości. [10 godz.] 7. Zaburzenia równowagi kwasowo-zasadowej. Kwasica metaboliczna i oddechowa. Zasadowica metaboliczna i oddechowa. [4 godz.] 8. Zaburzenia w gospodarce wodno-elektrolitowej. Patogeneza i następstwa odwodnienia: izotonicznego, hipotonicznego i hipertonicznego. Przewodnienia. Patogeneza obrzęków pochodzenia sercowego, wątrobowego i nerkowego. [4 godz.] 				

	<p>9. Zaburzenia hormonalne. Mechanizmy pierwotnych i wtórnych zaburzeń czynności gruczołów dokrewnych. Postaci i patogeneza zaburzeń części nerwowej i gruczołowej przysadki, gruczołu tarczowego, przytarczyc, jajników. Stres. [6 godz.]</p> <p>10. Patofizjologia zaburzeń metabolicznych. Ketoza przeżuwaczy. Tężyczka bydła. Porażenie poporodowe krów. Miopatie koni. [2 godz.]</p> <p>11. Układ trawienny. Zaburzenia czynności żołądka jednokomorowego oraz wielokomorowego. Kwasica i zasadowica żwacza. Wzdęcia. Patomechanizmy biegunek. [2 godz.]</p> <p>12. Patofizjologia układu oddechowego. [2 godz.]</p> <p>Podstawowe treści ćwiczeniowe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Patofizjologia układu krążenia. Niewydolność krążenia. [3 godz.] 2. Patofizjologia układu krążenia. Zaburzenia krążenia miejscowego. [3 godz.] 3. Patofizjologia układu krążenia. Zaburzenia rytmu serca. [3 godz.] 4. Patofizjologia krwi i układu krwiotwórczego. Niedokrwistość i nadkrwistość. [3 godz.] 5. Patofizjologia krwi i układu krwiotwórczego. Zaburzenia układu białokrwinkowego cz. 1. [3 godz.] 6. Patofizjologia krwi i układu krwiotwórczego. Zaburzenia układu białokrwinkowego cz. 2. [3 godz.] 7. Reakcje ogólnoustrojowe w zapaleniu. Gorączka. Białka ostrej fazy. [3 godz.] 8. Fagocytoza i wewnątrzkomórkowe zabijanie. [3 godz.] 9. Patogeneza zmian składu krwi w przebiegu zapalenia, choroby nowotworowej i innych stanów patologicznych. [3 godz.] 10. Patofizjologia zaburzeń hemostazy. [3 godz.] 11. Patofizjologia cukrzycy. Patofizjologia zaburzeń czynności nadnerczy. [3 godz.] 12. Okresowe sprawdziany materiału ćwiczeniowego i wykładowego. [12 godz.]
Wymagania formalne (przedmioty wprowadzające) ¹⁶⁾ :	Fizjologia zwierząt, biochemia, biofizyka, immunologia, biologia komórki, histologia i embriologia
Założenia wstępne ¹⁷⁾ :	Zakres wiedzy na podstawowym poziomie akademickim w zakresie nauk biologicznych
Efekty kształcenia ¹⁸⁾ :	<p>01 - posiada wiedzę o chorobie jako efekcie zaburzeń homeostazy</p> <p>02 - rozumie patogenezę jednostek chorobowych na poziomie komórki, tkanki i narządu w odniesieniu do pojedynczego osobnika i populacji</p> <p>03 - zna mechanizmy biologiczne umożliwiające powrót do zdrowia</p> <p>04 - posługuje się polską i łacińską nomenklaturą medyczną</p> <p>05 - rozumie potrzebę i konieczność kształcenia ustawicznego</p> <p>06 - rozumie konieczność konsultowania trudnych problemów</p>
Sposób weryfikacji efektów kształcenia ¹⁹⁾ :	<p>Studenta obowiązują:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dwa kolokwia ustne z materiału wykładowego i ćwiczeniowego, każde z możliwością poprawy w drugim terminie. 2. Przystąpienie do egzaminu pisemnego z całego materiału, w formie 50 pytań (do odpowiedzi 2-4 zdaniowych) z możliwością poprawy w drugim terminie.
Forma dokumentacji osiągniętych efektów kształcenia ²⁰⁾ :	Ocenione indywidualne pisemne prace egzaminacyjne, wpis do systemu eHMS.
Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową ²¹⁾ :	<p>Zgodnie z regulaminem studiów student może mieć 3 nieobecności na ćwiczeniach (w tym kolokwiach). Studenci zobowiązani są do zdania dwóch ustnych kolokwiów i egzaminu pisemnego, ocenianego w skali 0-2 punkty za odpowiedź na pytanie.</p> <p>Za każdą połówkę średniej z ocen 2 kolokwiów zdanych w I terminie do sumy punktów ze zdanego w I terminie egzaminu (powyżej 60) dodawane jest 5 punktów.</p> <p>Na tej podstawie wystawiana jest ocena końcowa wpisana do protokołu, wg skali: 0-59 punktów – niedostateczny, 60-69 dostateczny, 70-78 dostateczny plus, 79-84 dobry, 85-91 dobry plus, 92-100 bardzo dobry.</p>
Miejsce realizacji zajęć ²²⁾ :	Audytorium i sale ćwiczeniowe w budynku Kliniki Małych Zwierząt
Literatura podstawowa i uzupełniająca ²³⁾ :	<ol style="list-style-type: none"> 1. Robbins patologia, red. Włodzimierz T. Olszewski. Elsevier, 2005 2. Patofizjologia, Ivan Damjanov. Elsevier, 2010 3. Patofizjologia człowieka w zarysie. Jan W. Guzek. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2002 4. Atlas patofizjologii. S.Silbernagl, F.Lang. MedPharm, 2011

UWAGI²⁴⁾:

Wskaźniki ilościowe charakteryzujące moduł/przedmiot²⁵⁾ :

Szacunkowa sumaryczna liczba godzin pracy studenta (kontaktowych i pracy własnej) niezbędna dla osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia ¹⁸⁾ - na tej podstawie należy wypełnić pole ECTS ²⁾ :	300 h
Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	6 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym, takich jak zajęcia laboratoryjne, projektowe, itp.:	4 ECTS

Tabela zgodności kierunkowych efektów kształcenia efektami przedmiotu ²⁶⁾

Nr /symbol efektu	Wymienione w wierszu efekty kształcenia:	Odniesienie do efektów dla programu kształcenia na kierunku
01	posiada wiedzę o chorobie jako efekcie zaburzeń homeostazy	WW-NP5; WW-NP6; WW-NP7; W-NK1; W-NK2
02	rozumie patogenezę jednostek chorobowych na poziomie komórki, tkanki i narządu w odniesieniu do pojedynczego osobnika i populacji	WW-NP6; WW-NP7; W-NK1; W-NK2
03	zna mechanizmy biologiczne umożliwiające powrót do zdrowia	WW-NP5; WW-NP6; WW-NP7
04	posługuje się polską i łacińską nomenklaturą medyczną	WW-NP13; U-OUZ1; U-OUZ15
05	rozumie potrzebę i konieczność kształcenia ustawicznego	U-OUZ2; U-OUZ12; K-KP1; K-KP6; K-KP7
06	rozumie konieczność konsultowania trudnych problemów	U-OUZ1; U-OUZ2; K-KP1; K-KP6; K-KP7